

62010CJ0378

TIESAS SPRIEDUMS (treš? pal?ta)

2012. gada 12. j?lij? (*1)

“LESD 49. un 54. pants — Br?v?ba veikt uz??m?jdarb?bu — L?dzv?rt?bas un efektivit?tes principi — P?rrobežu reorganiz?cija — Atteikums iek?aut re?istr?”

Lieta C-378/10

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Legfels?bb Bíróság (Ung?rija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2010. gada 17. j?nij? un kas Ties? re?istr?ts 2010. gada 28. j?lij?, tiesved?b? par pieteikumu iek?aut komercire?istr?, ko iesniegusi

VALE Építési kft .

TIESA (treš? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js K. L?nartss [K. Lenaerts], tiesneši J. Malenovskis [J. Malenovský], R. Silva de Lapuerta [R. Silva de Lapuerta], Dž. Arestis [G. Arestis] un T. fon Danvics [T. von Danwitz] (referents),

?ener?ladvok?ts N. J?skinens [N. Jääskinen],

sekret?re A. Impellic?ri [A. Impellizzeri], administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un 2011. gada 14. septembra tiesas s?di,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

—

VALE Építési kft. v?rd? – P. Metzinger, ügyvéd,

—

Ung?rijas vald?bas v?rd? – Z. Fehér, k? ar? K. Szíjjártó un K. Veres, p?rst?vji,

—

V?cijas vald?bas v?rd? – T. Henze un J. Kemper, p?rst?vji,

—

?rijas v?rd? – D. O’Hagan, p?rst?vis, kam pal?dz M. Collins, SC, B. Doherty, BL, J. Buttimore, BL, k? ar? L. Williams,

—

It?lijas vald?bas v?rd? – G. Palmieri, p?rst?ve, kurai pal?dz S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

—
Austrijas valdības vārdā – C. Pesendorfer, pārstāve,
—

Apvienotās Karalistes valdības vārdā – S. Hathaway un H. Walker, pārstāvj, kuriem palīdz K. Beal, barrister,
—

Eiropas Komisijas vārdā – G. Braun un A. Sipos, kā arī K. Talabér-Ritz, pārstāvj,

—
EBTA Uzraudzības iestādes vārdā – X. Lewis un F. Simonetti, pārstāvj,
noklausījies enerģētiskā advokāta secinājumus 2011. gada 15. decembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu par LESD 49. un 54. panta interpretāciju ir iesniegts saistībā ar strīdu par atbilstoši Itālijas tiesību m dibinātas sabiedrības pārrobežu reorganizāšanu par atbilstoši Ungārijas tiesību m dibinātu sabiedrību.

Valsts tiesības

2

2006. gada Likuma Nr. V par sabiedrību reklāmu, sabiedrību reģistrācijas tiesvedību un brīvprātīgu likvidāciju (A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény; turpmāk tekstā – “Likums par sabiedrību reģistrāciju”) 25. pantā ir paredzēts:

“1.

Ciktāl tas ir nepieciešams, komercreģistrācija attiecībā uz ikvienu sabiedrību norāda:

[..]

g)

sabiedrības tiesību priekšteā[-u] un tiesību pārrēķinā[-u] firmas nosaukumu un reģistrācijas numuru, kā arī – gadījumā, ja sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par reorganizāciju, – datumu, kurā tā ir paredzējusi veikt šo reorganizāciju,

[..].”

3

Šis likuma 57. panta 4. punkts ir paredzēts:

“Komercre?istra tiesa, kurai ir teritori?la kompetence atbilstoši ties?bu priekšte?a juridiskajai adresei, pie?em l?mumu par sabiedr?bas p?rveidošanas pieteikumu. Tiesa izsl?dz no re?istra ties?bu priekštēci, iek?aujot nor?di uz t? ties?bu p?r??m?ju, un vienlaikus re?istr? ties?bu p?r??m?ju. P?c tam, ja tas ir nepieciešams, tiesa pie?em l?mumu pazi?ot sabiedr?bas re?istr?cijas dokumentus komercrē?istra tiesai, kurai ir teritori?la kompetence atbilstoši ties?bu p?r??m?ja juridiskajai adresei.”

4

2006. gada Likuma Nr. IV par komercsabiedr?b?m (A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény; turpm?k tekst? – “Likums par komercsabiedr?b?m”) 69. panta 1. punkt? ir paredz?ts:

“Ja vien šaj? likum? nav noteikts cit?di, noteikumi, kas reglament? komercsabiedr?bu dibin?šanu, ir piem?rojami komercsabiedr?bas reorganiz?cijai cit? komercsabiedr?b?. Š? likuma noteikumi ir piem?rojami ar? attiec?b? uz reorganiz?ciju saist?b? ar daž?diem sabiedr?bu veidiem.”

5

Atbilstoši š? likuma 71. pantam:

“1.

Ja vien sabiedr?bas l?gum? nav paredz?ts pret?jais, komercsabiedr?bas vadoš? instit?cija l?mumu par reorganiz?ciju pie?em divos posmos. [..]

2.

[..] Pirmaj? posm? instit?cija, pamatojoties uz vadoš? person?la priekšlikumu, – p?c tam, kad t? ir konsult?jusies ar uzraudz?bas komiteju, ja vien komercsabiedr?bai š?da komiteja ir, – nov?rt?, vai sabiedr?bas dal?bnieki (akcion?ri) apstiprina t?s reorganiz?cijas nodomu, p?c tam t? lemj par sabiedr?bas juridisko formu, k?da tiks sasniegta reorganiz?cijas rezult?t?, un noskaidro sabiedr?bas dal?bniekus (akcion?rus), kuri v?las k??t par t?s dal?bniekiem (akcion?riem).

3.

Ja komercsabiedr?bas dal?bnieki (akcion?ri) reorganiz?cijas nodomu apstiprina ar atbilstoši attiec?g?s sabiedr?bas formai vajadz?go balsu vair?kumu, vadoš? instit?cija nosaka termi?u bilances [sagatavošanai], iece? gr?matved?bas ekspertu un uzdod sabiedr?bas vadošajam person?lam izstr?d?t bilances projektus un akt?vus apliecinošas inventariz?cijas projektus, k? ar? visus citus dokumentus, kas vajadz?gi, lai pie?emtu l?mumu par reorganiz?ciju, un kuri tiek pras?ti likum? vai ir noteikusi vadoš? instit?cija.

4.

Vadošais person?ls izstr?d? reorganiz?jam?s komercsabiedr?bas bilances projektus un akt?vu inventariz?cijas projektus, sabiedr?bas, kas tiks izveidota reorganiz?cijas rezult?t?, (s?kotn?jos) bilances un akt?vu inventariz?cijas projektus un ar to saist?to sabiedr?bas l?guma projektu, k? ar? nor??inu ar person?m, kuras nev?las k??t par reorganiz?cijas rezult?t? izveidot?s sabiedr?bas dal?bniec?m (akcion?r?m), k?rt?bu.

[..]”

Likuma par komercsabiedrību 73. pantā ir ietverti noteikumi attiecībā uz bilances projekta izstrādi un tās pārbaudi, ko veic neatkarīgi grāmatvedības eksperti, un šā likuma 74. pants attiecas uz bilances projekta pieņemšanu, ko veic sabiedrība, kār ar kapitāla sadali jaunajā sabiedrībā.

Atbilstoši Likuma par komercsabiedrību 75. pantam [sabiedrība] par tās reorganizācijas lēmumu informē komercsabiedrības personālu pārstāvošās institūcijas, kār ar divos secīgos Sabiedrību Biļetena numuros publicē paziņojumu šajā sakarā, tostarp paziņojumu kreditoriem.

Atbilstoši šā likuma 76. panta 2. punktam kreditori, kuru prasījumi, kuriem nav [pienācis] maksājuma [termiņš], attiecībā uz reorganizājamā sabiedrību ir radušies pirms pirmā paziņojuma par reorganizācijas lēmumu publicēšanas, var prasīt no šīs sabiedrības sniegt nodrošinājumu atbilstoši to prasījumu apmēram.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

VALE Costruzioni Srl (saskaņā ar Itālijas tiesību m dibināta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, turpmāk tekstā – “VALE Costruzioni”), kas dibināta ar 2000. gada 27. septembra aktu, Romas (Itālija) komercreģistrā tika reģistrēta 2000. gada 16. novembrī. 2006. gada 3. februārī tā iesniedza pieteikumu par tās svētrošanu no šīs reģistra, norādot, ka tā vālas pārcelt savu juridisko adresi un darbību uz Ungāriju un izbeigt darbību Itālijā. Saskaņā ar šo pieteikumu iestāde, kas atbildīga par reģistra uzturēšanu Romā, 2006. gada 13. februārī svētroja šo sabiedrību no reģistra. Kār izriet no lietas materiāliem, reģistrā – arī ar virsrakstu “Svētrošana [no reģistra] un juridiskās adreses pārcelšana” – ir veikta atzīme, ka “sabiedrība ir pārcēlusies uz Ungāriju”.

VALE Costruzioni direktors un kāda cita fiziska persona 2006. gada 14. novembrī Romā apstiprināja sabiedrības ar ierobežotu atbildību VALE Építési kft (saskaņā ar Ungārijas tiesību m dibināta sabiedrība ar ierobežotu atbildību; turpmāk tekstā – “VALE Építési”) dibināšanas aktu nolūkā to reģistrēt Ungārijas komercreģistrā, norādot, ka sabiedrība, kas sēkotnāji bija dibināta Itālijā saskaņā ar Itālijas tiesību m, ir nolūmusi pārcelt savu juridisko adresi uz Ungāriju un darboties tajā saskaņā ar Ungārijas tiesību m. Tajā pašā laikā tika apmaksāts pamatkapitāls, kas saskaņā ar Ungārijas tiesību m aktiem nepieciešams reģistrācijai.

VALE Építési pārstāvis 2007. gada 19. janvārī Fāvárosi Bíróság (Budapeštas Tiesa), kas darbojas kā cégbíróság (komercreģistra tiesa), iesniedza pieteikumu sabiedrības reģistrācijai saskaņā ar Ungārijas tiesību m. Pieteikumā viš norādāja, ka VALE Costruzioni ir VALE Építési tiesību priekštece.

Fāvárosi Bíróság, rēkojoties kā pirmās instances komercreģistra tiesa, reģistrācijas pieteikumu

noraidīja. Otrās instances tiesa – Fővárosi ítéltábla (Budapeštas Reģionālā apelācijas tiesa) –, kur VALE Építési iesniedza apelācijas sūdzību, apstiprināja apstrēto rīkojumu noraidīt pieteikumu. Atbilstoši šīs tiesas uzskatam saskaņā ar sabiedrībā m pieņemtajām Ungārijas tiesību normām Itālijā dibināta un reģistrēta sabiedrība nevar pārcelt tās juridisko adresi uz Ungāriju un to nevar ierakstīt komercreģistrā pieprasītajā veidā. Šī tiesa uzskata, ka saskaņā ar Ungāriju spēkā esošajām tiesību normām komercreģistrā var tikt norādītas tikai ziņas, kas uzskaitītas 2006. gada Likuma Nr. V 24.–29. pantā, un līdz ar to par tiesību priekštecī nevar tikt atzīta sabiedrība, kas nav Ungārijas sabiedrība.

13

VALE Építési iesniedza kasācijas sūdzību Legfelsőbb Bírósága (Augstākā tiesa), lūdzot atcelt rīkojumu noraidīt pieteikumu un izdot rīkojumu par tās reģistrāciju komercreģistrā. Tā norāda, ka ar apstrēto rīkojumu ir pārkāpti LESD 49. un 54. pants.

14

Šajā ziņā tā norāda, ka šajā rīkojumā nav ieviesta pamatā šīrība starp, pirmkārt, sabiedrības juridiskās adreses starptautisku pārcelšanu, nemainot pieņemto valsts tiesības, un, otrkārt, sabiedrības starptautisku reorganizāciju. Tiesa šo atšķirību esot skaidri atzinusi 2008. gada 16. decembra spriedumā lietā C-210/06 Cartesio (Kārtjums, I-9641. lpp.).

15

Iesniedzējtiesa apstiprina Fővárosi ítéltábla vērējumu un uzsver, ka Ungārijas tiesības par reorganizāciju nevar tikt uzskatīta atbilstoši citas dalībvalsts, šajā gadījumā – Itālijas Republikas, tiesībām dibinātas sabiedrības juridiskās adreses pārcelšana, kas ietver sabiedrības atkāldibināšanu saskaņā ar Ungārijas tiesībām un norādi par Itālijā dibinātu tiesību priekštecī, kā to lūdz VALE Építési, jo valsts tiesību normas par reorganizāciju esot piemērojamas tikai situācijā valsts iekšienā. Tomēr tā šaubās par šādu normu atbilstību brīvībai veikt uzņēmējdarbību, uzsverot, ka izskatāmā lieta atšķiras no lietas, kurā pasludināts iepriekš minētais spriedums lietā Cartesio, jo šajā gadījumā runa ir par sabiedrības juridiskās adreses maiņu, mainot pieņemto valsts tiesības, saglabājot juridiskās personas veidu, proti, par pārrobežu reorganizāciju.

16

Šādos apstākļos Legfelsőbb Bíróság nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“1)

Vai uzņēmējai dalībvalstij ir jāņem vērā [LESD 49. un 54. pants] gadījumā, ja sabiedrība, kas dibināta citā dalībvalstī (izcelsmes dalībvalsts), pārcē savu juridisko adresi uz uzņēmēju dalībvalsti un šī iemesla dēļ tiek svētrota no izcelsmes dalībvalsts komercreģistrā, sabiedrības akcionāri apstiprina jauno dibināšanas aktu saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts tiesībām un šī sabiedrība līdz to reģistrēt uzņēmējas dalībvalsts komercreģistrā atbilstoši uzņēmējas dalībvalsts tiesībām?

2)

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai [LESD 49. un 54. pants] ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj (uzņēmējas) dalībvalsts tiesisko regulējumu vai praksi, kas liedz sabiedrībai, kura ir likumīgi dibināta kādā citā dalībvalstī (izcelsmes dalībvalstī), pārcelt savu juridisko

adresi uz uz??m?ju dal?bvalsti un turpin?t taj? savu darb?bu saska?? ar š?s p?d?j?s dal?bvalsts ties?b?m?

3)

Vai saist?b? ar atbildi uz otro jaut?jumu ir noz?me tam, ar k?du pamatojumu uz??m?ja dal?bvalsts atsaka sabiedr?bai re?istr?ciju re?istr?, konkr?ti:

—

tam, ka dibin?šanas akt?, kas tiek iesniegts uz??m?j? dal?bvalst?, sabiedr?ba nor?da sabiedr?bu, kas bija dibin?ta izcelsmes dal?bvalst? un kas ir sv?trota no t?s komercr?istra, k? savu ties?bu priekštec? un l?dz nor?d?t min?to p?d?jo sabiedr?bu k? t?s ties?bu priekštec? uz??m?jas dal?bvalsts komercr?istr??

—

jaut?jumam, vai gad?jum?, ja notiek starptautisk? reorganiz?cija Kopienas iekšien?, uz??m?jai valstij, izskatot sabiedr?bas re?istr?cijas pieteikumu, ir pien?kums ?emt v?r? izcelsmes dal?bvalst? izdoto aktu, ar kuru nor?de uz juridisk?s adreses p?rcelšanu ir iek?auta min?t?s dal?bvalsts komercr?istr?, un, ja tai tas ir j??em v?r?, tad k?d? m?r??

4)

Vai uz??m?ja dal?bvalsts, izskatot re?istr?cijas pieteikumu, ko šaj? dal?bvalst? ir iesniegusi sabiedr?ba, kas veic starptautisko reorganiz?ciju Kopienas iekšien?, var piem?rot t?s iekš?jo ties?bu normas attiec?b? uz sabiedr?bu reorganiz?ciju valsts l?men?, proti, pieprasot min?tajai sabiedr?bai, lai t? izpild?tu visus nosac?jumus, kas paredz?ti uz??m?jas dal?bvalsts iekš?j?s ties?b?s par reorganiz?ciju valsts l?men? (piem?ram, sagatavot bilanci un akt?vu inventariz?ciju), vai tom?r ar [LESD 49. un 54. pantu] tiek noteikts šai valstij pien?kums noš?irt starptautisko reorganiz?ciju Kopienas iekšien? no reorganiz?cijas valsts l?men? un, ja tas t? ir, tad k?d? m?r??

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

Par pie?emam?bu

17

Apvienot?s Karalistes vald?ba šaub?s par l?guma sniegt prejudici?lu nol?mumu pie?emam?bu piln? t? apm?r?, apgalvojot, ka prejudici?lajiem jaut?jumiem ir hipot?tisks raksturs. Šie jaut?jumi attiecoties uz p?rrobežu reorganiz?cijas gad?jumu, lai gan, pamatojoties uz faktiem, kas izriet no iesniedz?jtiesas nol?muma, b?tu j?secina, ka attiec?g? darb?ba neatbilst š?dai p?rrobežu reorganiz?cijai. BTA Uzraudz?bas iest?de uzskata, ka trešais un ceturtais prejudici?lais jaut?jums ir nepie?emami, jo nav pietiekami detaliz?ti izkl?st?tas atbilstoš?s ties?bu normas, lai Tiesai ?autu sniegt lietder?gu atbildi.

18

Lai p?rbaud?tu attiec?gi l?guma sniegt prejudici?lu nol?mumu piln? t? apm?r? vai treš? un ceturto jaut?juma pie?emam?bu, ir j?atg?dina past?v?g? judikat?ra, saska?? ar kuru uz jaut?jumiem par Savien?bas ties?bu interpret?ciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesisk? regul?juma un faktisko apst?k?u ietvaros un kuru precizit?te Tiesai nav j?p?rbauda, attiecas atbilst?bas pie??mums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas iesniegto l?gumu tikai tad, ja ir ac?mredzams, ka l?gtajai Savien?bas ties?bu interpret?cijai nav nek?da sakara ar pamatlietas

faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (2010. gada 22. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-188/10 un C-189/10 Melki un Abdeli, Krājums, I-5667. lpp., 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

19

Izskatāmā lietā uzdotie jautājumi attiecas uz LESD 49. un 54. panta interpretāciju reālā strādā, kas attiecas uz VALE Építési iekārtu komercdarbību. Turklāt iesniedzējtiesas veiktā attiecīgās darbības pamatlietas kvalifikācija par sabiedrības pārrobežu reorganizāciju nešķiet nenozīmīga, jo no lietas materiāliem izriet, ka iestāde, kas atbildīga par reāla uzturēšanu Romā, ir svētrojusi VALE Costruzioni no reāla, reāla – arī ar virsrakstu "Svētrošana [no reāla] un juridiskās adreses pārcelšana" – veicot atzīmi, ka "sabiedrība ir pārcēlusies uz Ungāriju".

20

Šā iemesla dēļ Tiesai, ņemot vērā skaidru funkciju nodalīšanu starp valsts tiesību un Tiesu, nav jālemj par VALE Costruzioni dzīšanu sakarā svētrošanu no Romas komercdarbība. Šādos apstākļos prasītā interpretācija nevar tikt uzskatīta par tīdu, kam nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu.

21

Visbeidzot, iesniedzējtiesas nolūmums ir pietiekami aprakstīti pamatlietas faktiskie apstākļi, kā arī atbilstošās valsts tiesību normas, tādējādi ļaujot Tiesai izprast prejudiciālo jautājumu nozīmi un apjomu, lai uz tiem varētu sniegt lietderīgu atbildi.

22

Tādējādi līgums sniegt prejudiciālu nolūmu, kā arī tātātsevišķie jautājumi ir jāuzskata par pieņemamiem.

Par lietas būtību

Par pirmajiem diviem prejudiciālajiem jautājumiem

23

Ar šiem pirmajiem diviem jautājumiem, kuri ir jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 49. un 54. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj tīdu valsts tiesisko regulējumu, kurā attiecībā uz atbilstoši valsts tiesību dibinātām sabiedrībām ir paredzēta iespēja veikt reorganizāciju, bet nav atļauts veikt atbilstoši citu dalībvalstu tiesību dibinātu sabiedrību reorganizāciju par atbilstoši valsts tiesību dibinātu sabiedrību, izveidojot pārdējo minēto sabiedrību.

– Par LESD 49. un 54. panta piemērojamību

24

Attiecībā uz jautājumu par to, vai šāds tiesiskais regulējums ietilpst LESD 49. un 54. panta piemērošanas jomā, jāatgādina, ka Tiesa 2005. gada 13. decembra sprieduma lietā C-411/03 SEVIC Systems (Krājums, I-10805. lpp.) 19. punktā ir nospriedusi, ka sabiedrību reorganizācijas darbības princips ietilpst saimnieciskās darbības, attiecībā uz kurām dalībvalstīm ir

pienākums ievērot brīvību veikt uzņēmējdarbību.

25

Ungārijas un Vācijas valdības, ņemot vērā, ka ar Apvienotās Karalistes valdības apgalvojumu, ka šāds tiesiskais regulējums neietilpst LESD 49. un 54. panta piemērošanas jomā, jo atšķirībā no iepriekš minētā sprieduma lietā SEVIC Systems aplūkots pārrobežu apvienošana ar pārrobežu reorganizācijas rezultātu tiek dibināta sabiedrība uzņēmējdarbības veikt.

26

Šāds apgalvojums nav pieņemams.

27

Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ir skaidrs, ka saskaņā ar valsts tiesību izveidota sabiedrība pastāv tikai caur šo valsts tiesisko regulējumu, kas nosaka tās dibināšanu un darbību (skat. 1988. gada 27. septembra spriedumu lietā 81/87 Daily Mail and General Trust, Recueil, 5483. lpp., 19. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā Cartesio, 104. punkts).

28

Tāpat ir skaidrs, ka atbilstoši LESD 54. pantam, tas kļūst par vienotu Savienības tiesību definīcijas sabiedrību, kuras var izmantot tiesības veikt uzņēmējdarbību saskaņā vienīgi ar saiknes kritēriju, kas nosaka sabiedrības piemērojamās valsts tiesības, ja ņem vērā, vai LESD 49. pants ir piemērojams sabiedrībai, kura atsaucas uz pamatbrīvību, kas piešķirta ar šo pantu, ir ievada ja ņem vērā, uz kuru saskaņā ar šobrīd spēkā esošajām Savienības tiesībām var rast atbildi tikai piemērojamajās valsts tiesībās (2011. gada 29. novembra spriedums lietā C-371/10 National Grid Indus, Krājums, I-12273. lpp., 26. punkts un tajā minēto judikatūru).

29

Visbeidzot, dalībvalstij tādā neapstrīdami ir tiesības noteikt gan saikni, kāda tiek prasīta no sabiedrības, lai to varētu uzskatīt par tādā, kas dibināta saskaņā ar valsts tiesībām un šajā sakarā var ņemot vērā tiesības veikt uzņēmējdarbību, gan saikni, kas tiek prasīta, lai saglabātu šo statusu vēlāk (iepriekš minētie spriedumi lietā Cartesio, 110. punkts, un lietā National Grid Indus, 27. punkts).

30

Atbilstoši no pastāvīgās judikatūras izrietošajiem atzinumiem jānorāda, ka iespējams pienākums saskaņā ar LESD 49. un 54. pantu attiecināt pārrobežu reorganizāciju neskar nedz šo sprieduma iepriekšējā punktā minētās uzņemšanās dalībvalsts tiesības, nedz to, kā šāda dalībvalsts nosaka tiesisko regulējumu par sabiedrības, kas izveidota pārrobežu reorganizācijas rezultātā, dibināšanu un darbību.

31

Kā izriet no šo sprieduma 27. punktā atgādinātās judikatūras, šāda sabiedrība obligāti ir pakļauta tikai uzņemšanās dalībvalsts valsts tiesībām, kuras reglamentē gan prasīto saikni, gan ar tās dibināšanu un darbību.

32

Tādējādi šī liet, ka jūdziens "cikt?l š?s ties?bas to at?auj", kas ietverts iepriekš min?t? sprieduma liet? Cartesio 112. punkta beig?s, nevar tikt izprasts tādējādi, ka t? m?r?is jau s?kotn?ji ir izvair?ties no t?, ka uz?emoš?s dal?bvalsts norm?m par sabiedr?bu reorganiz?ciju tiktu piem?roti L?guma par ES darb?bu noteikumi par br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, bet gan tādējādi, ka tas atspogu?o vienk?ršu apsv?rumu, ka saska?? ar valsts ties?b?m izveidota sabiedr?ba past?v tikai caur šo valsts tiesisko regul?jumu, kas tādējādi "at?auj" t?s dibin?šanu, ja ir izpild?ti šaj? sakar? paredz?tie nosac?jumi.

33

?emot v?r? iepriekš izkl?st?to, ir j?secina, ka t?ds valsts tiesiskais regul?jums, kur? attiec?b? uz atbilstoši valsts ties?b?m dibin?t?m sabiedr?b?m ir paredz?ta iesp?ja veikt reorganiz?ciju, bet nav at?auts veikt atbilstoši citu dal?bvalstu ties?b?m dibin?tu sabiedr?bu reorganiz?ciju, ietilpst LESD 49. un 54. panta piem?rošanas jom?.

– Par br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu ierobežojuma past?v?šanu un iesp?jamo t? attaisnojumu

34

Run?jot par br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu ierobežojuma past?v?šanu, ir j?atg?dina, ka br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu jūdziens L?guma noteikumu par br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu izpratn? paredz efekt?vu saimniecisk?s darb?bas veikšanu, stabili un uz neierobežotu laiku nodibinoties uz??m?j? dal?bvalst?. Tas tādējādi paredz re?lu attiec?g?s sabiedr?bas nodibin?šanas šaj? dal?bvalst? un efekt?vu saimniecisk?s darb?bas veikšanu taj? (2006. gada 12. septembra spriedums liet? C-196/04 Cadbury Schweppes un Cadbury Schweppes Overseas, Kr?jums, I-7995. lpp., 54. punkts, k? ar? taj? min?t? judikat?ra).

35

Izskat?maj? liet? tiesved?b? Ties? nav atkl?ti fakti, kas apliecin?tu, ka VALE Építésí darb?ba norisin?s tikai It?lij? un ka t?s m?r?is nav re?li nodibin?ties Ung?rij?, tom?r tas ir j?p?rbauda iesniedz?jtiesai.

36

Ir j?uzskata, ka tikt?l, cikt?l attiec?gaj? valsts tiesiskaj? regul?jum? pamatliet? ir paredz?ta tikai t?das sabiedr?bas reorganiz?cija, kurai attiec?gaj? dal?bvalst? jau ir juridisk? adrese, min?taj? tiesiskaj? regul?jum? ir ieviesta daž?da attieksme pret sabiedr?b?m atkar?b? no t?, vai reorganiz?cija ir iekš?ja vai p?rrobežu, tādējādi atturot sabiedr?bas, kuru juridisk? adrese ir cit?s dal?bvalst?s, realiz?t L?gum? nostiprin?to br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, un tādējādi tas rada ierobežojumu LESD 49. un 54. panta izpratn? (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? SEVIC Systems, 22. un 23. punkts).

37

Run?jot par iesp?jamo attiec?g? ierobežojuma attaisnojumu, ir taisn?ba, ka Tiesa iepriekš min?t? sprieduma liet? SEVIC Systems 27. punkt? ir atzinusi, ka p?rrobežu apvienošān?s rada specifiskas probl?mas; tas pats attiecas ar? uz p?rrobežu reorganiz?cij?m. Š?das reorganiz?cijas priekšnosac?jums ir sec?ga divu valstu ties?bu normu piem?rošana.

38

Vispirms ir j?secina, ka daž?da attieksme atkar?b? no t?, vai reorganiz?cija ir p?rrobežu vai

iekš?ja, nevar tikt attaisnota ar atvasin?to Savien?bas ties?bu normu neesam?bu. Ir j?atg?dina, ka pat tad, ja š?das ties?bu normas noteikti ir lietder?gas, lai atvieglotu p?rrobežu reorganiz?cijas, to esam?bu nevar izvirz?t k? priekšnosac?jumu, lai ?stenotu LESD 49. un 54. pant? nostiprin?to br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu (attiec?b? uz p?rrobežu apvienošanas skat. iepriekš min?to spriedumu liet? SEVIC Systems, 26. punkts).

39

Run?jot par attaisnojumu ar t?diem prim?riem visp?r?jo interešu iemesliem k? kreditoru, maz?kumdal?bnieku un darbinieku interešu aizsardz?ba, k? ar? finanšu kontroles efektivit?tes saglab?šana un komercdar?jumu aizsardz?bas nodrošin?šana, ir skaidrs, ka š?di iemesli var attaisnot pas?kumu, kas ierobežo br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu, ar nosac?jumu, ka š?ds ierobežojošs pas?kums ir atbilstošs, lai nodrošin?tu iecer?t? m?r?a ?stenošanu un nep?rsniegtu t? ?stenošanai nepieciešamo (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? SEVIC Systems, 28. un 29. punkts).

40

Tom?r izskat?maj? liet? š?da attaisnojuma nav. Ung?rijas ties?b?s ir paredz?ts visp?r?js atteikums veikt p?rrobežu reorganiz?cijas, k? rezult?t? tiek liegta š?du darb?bu veikšana, lai gan iepriekš?j? punkt? min?t?s intereses netiek apdraud?tas. Katr? zi?? š?da norma p?rsniedz to, kas ir nepieciešams, lai ?stenotu min?to interešu aizsardz?bai paredz?tos m?r?us (attiec?b? uz p?rrobežu apvienošanas skat. iepriekš min?to spriedumu liet? SEVIC Systems, 30. punkts).

41

Š?dos apst?k?os uz pirmajiem diviem jaut?jumiem ir j?atbild, ka LESD 49. un 54. pants nepie?auj t?du valsts tiesisko regul?jumu, kur? attiec?b? uz atbilstoši valsts ties?b?m dibin?t?m sabiedr?b?m ir paredz?ta iesp?ja veikt reorganiz?ciju, bet visp?r?ji nav at?auts veikt atbilstoši citu dal?bvalstu ties?b?m dibin?tu sabiedr?bu reorganiz?ciju par atbilstoši valsts ties?b?m dibin?tu sabiedr?bu, izveidojot p?d?jo min?to sabiedr?bu.

Par trešo un ceturto jaut?jumu

42

Ar trešo un ceturto jaut?jumu, kuri ir j?apl?ko kop?, iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai LESD 49. un 54. pants p?rrobežu reorganiz?cijas kontekst? ir interpret?jami t?d?j?di, ka uz??m?jai dal?bvalstij ir ties?bas paredz?t atbilstoš?s valsts ties?bu normas š?dai darb?bai un t?tad piem?rot savas valsts ties?bu normas par iekš?j?m reorganiz?cij?m, kur?s tiek reglament?ta sabiedr?bas dibin?šana un darb?ba, piem?ram, pras?bas attiec?b? uz bilances izstr?di un akt?vu inventariz?ciju. Konkr?t?k, t? v?las noskaidrot, vai uz?emoš? dal?bvalsts attiec?b? uz p?rrobežu reorganiz?cij?m var atteikt iek?aut nor?di "par ties?bu priekštec?", lai gan attiec?b? uz iekš?j?m reorganiz?cij?m š?da nor?de komercr?istr? ir paredz?ta, un vai un cik liel? m?r? tai ir pien?kums ?emt v?r? dokumentus, kurus, veicot sabiedr?bas re?istr?cijas proced?ru, ir izsniegušas izcelsmes dal?bvalsts iest?des.

43

Šaj? zi?? ir j?atg?dina, pirmk?rt, ka, t? k? Savien?bas atvasin?taj?s ties?b?s pašreiz?j? redakcij? nav paredz?tas specifiskas ties?bu normas, kur?s b?tu reglament?tas p?rrobežu reorganiz?cijas, noteikumi, kas at?auj š?das darb?bas ?stenošanu, var tikt rasti tikai valsts ties?b?s, proti, izcelsmes dal?bvalsts ties?b?s, no kuras ir sabiedr?ba, kas v?las reorganiz?ties, un uz?emoš?s

dalībvalsts tiesības, kurā sabiedrība atradās pirms šīs reorganizācijas.

44

Kā izriet no šī sprieduma 37. punkta, lai īstenotu pārrobežu reorganizāciju, šai juridiskajai darbībai secīgi ir jāpiemēro divu valstu tiesību normas.

45

Otrkārt, lai gan no LESD 49. un 54. panta nav izsecināmas precīzas tiesību normas, kas varētu aizstāt valsts tiesības, pārdēļo minēto tiesību normu piemērošana nav atbrīvota no pārbaudes atbilstoši šiem diviem pantiem.

46

Kā izriet no atbildes, kas sniegta uz pirmajiem diviem jautājumiem, LESD 49. un 54. pantā dalībvalstij ir uzlikts pienākums, paredzot attiecībā uz atbilstoši valsts tiesībām dibinātām sabiedrībām iespēju veikt reorganizāciju, piešķirt tādā pašā iespēju arī attiecībā uz sabiedrībām, kas dibinātas atbilstoši citās dalībvalsts valsts tiesībām un kas vēlas reorganizāties par sabiedrībām, kuras dibinātas atbilstoši pirmās dalībvalsts valsts tiesībām.

47

Līdz ar to valsts tiesību normas ir jāpiemēro, ievērojot šo pienākumu atbilstoši LESD 49. un 54. pantam.

48

Šajā ziņā ir jāatgādina, ka daudzās jomās atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, ja nav Savienības tiesiskā regulējuma attiecīgajā jomā, noteikumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu to tiesību aizsardzību, kas attiecīgajām personām pienākas atbilstoši Savienības tiesībām, ir katras dalībvalsts iekšējās tiesiskās kārtības jautājums, tomēr ar nosacījumu, ka tie nav nelabvēlīgi par noteikumiem, kuros reglamentētas līdzīgās situācijas valsts tiesībās (līdzvērtības princips), un ka tie nepadara praktiski neiespjamu vai īrkārtīgi sarežģītu ar Savienības tiesisko kārtību piešķirto tiesību izmantošanu (efektivitātes princips) (šajā ziņā, runājot par nepamatotu maksājumu atgāšanu, skat. 1998. gada 22. oktobra spriedumu apvienotās lietās no C-10/97 līdz C-22/97 IN. CO. GE.'90 u.c., Recueil, I-6307. lpp., 25. punkts; runājot par administratīvajām tiesībām, skat. 2007. gada 7. jūnija spriedumu apvienotās lietās no C-222/05 līdz C-225/05 van der Weerd u.c., Krājums, I-4233. lpp., 28. punkts; runājot par dalībvalsts ārpuslīgumisko atbildību, skat. 2009. gada 24. marta spriedumu lietā C-445/06 Danske Slagterier, Krājums, I-2119. lpp., 31. punkts, kā arī, runājot par nodokļu atvieglojumu saņemšanai prasīto apliecinājumu, skat. 2011. gada 30. jūnija spriedumu lietā C-262/09 Meilicke u.c., Krājums, I-5669. lpp., 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

49

Ir jāsecina, ka šīs judikatūras pamatā esošā loģika ir spēkā arī šīs pamatlīetas juridiskajā kontekstā. Jo tāpat kā šajā judikatūrā lietas dalībniekam ir ar Savienības tiesisko kārtību piešķirtas tiesības, izskatāmajā lietā – tiesības veikt pārrobežu reorganizāciju, kuras īstenošana, nepastāvot Savienības tiesību normām, ir atkarīga no valsts tiesību piemērošanas.

50

Šajā ziņā ir jānorāda, ka tas, ka uzņemot dalībvalsts paredzētajām valsts tiesībām, kas

at?auj ?stenot p?rrobežu reorganiz?ciju, pats par sevi neliek apšaub?t no LESD 49. un 54. panta izrietošo pien?kumu iev?rošanu.

51

Ir skaidrs, ka p?rrobežu reorganiz?cijas rezult?t? uz??m?j? dal?bvalst? tiek dibin?ta sabiedr?ba atbilstoši š?s dal?bvalsts ties?b?m. Saska?? ar valsts ties?b?m izveidota sabiedr?ba past?v tikai caur šo valsts tiesisko regul?jumu, kur? noteikta t?s dibin?šana un darb?ba (skat. iepriekš min?tos spriedumus liet? Daily Mail and General Trust, 19. punkts, un liet? Cartesio, 104. punkts).

52

T?d?j?di izskat?maj? liet? nevar tikt iebilsts pret to, ka Ung?rija piem?ro savas valsts ties?bu normas par iekš?j?m reorganiz?cij?m, kur?s reglament?ta sabiedr?bas dibin?šana un darb?ba, piem?ram, pras?bas attiec?b? uz bilances izstr?di un akt?vu inventariz?ciju.

53

Trešk?rt, attiec?b? uz iesniedz?jtiesas šaub?m par attiec?g?s pamatliet? apl?kot?s darb?bas ?stenošanu ir j?izkl?sta pien?kumi, kas izriet no l?dzv?rt?bas un efektivit?tes principa, atbilstoši kuriem valsts ties?bas ir j?piem?ro.

54

Pirmk?rt, run?jot par l?dzv?rt?bas principu, ir j?nor?da, ka saska?? ar šo principu dal?bvalst?m pret p?rrobežu darb?b?m nav j?izturas labv?l?g?k nek? pret [valsts] iekš?j?m darb?b?m. Šis princips paredz tikai, ka valsts ties?bu noteikumi, kas paredz?ti, lai nodrošin?tu to ties?bu aizsardz?bu, kuras attiec?gaj?m person?m pien?kas atbilstoši Savien?bas ties?b?m, nedr?kst b?t nelabv?l?g?ki par noteikumiem, kas reglament? l?dz?gas situ?cijas valsts ties?b?s.

55

T?d?j?di, ja k?das dal?bvalsts norm?s saist?b? ar reorganiz?ciju valsts iekšien? ir pras?ta cieša juridisk? un saimniecisk? turpin?t?ba starp priekštecī sabiedr?bu, kas v?las veikt reorganiz?ciju, un reorganiz?to p?cteci sabiedr?bu, š?da pras?ba var tikt izvirz?ta, ?stenojot ar? p?rrobežu reorganiz?ciju.

56

Tom?r dal?bvalsts iest?žu atteikums p?rrobežu reorganiz?cijas gad?jum? komercpre?istr? nor?d?t izcelsmes dal?bvalsts sabiedr?bu k? reorganiz?t?s sabiedr?bas "ties?bu priekštecī" neatbilst šim l?dzv?rt?bas principam, ja š?das nor?des par priekštecī sabiedr?bu ieraksts tiek veikts saist?b? ar reorganiz?cij?m valsts iekšien?. Šaj? zi?? ir j?nor?da, ka "ties?bu priekšte?a" nor?de komercpre?istr? – neatkar?gi no t?, vai runa ir par iekš?ju vai p?rrobežu reorganiz?ciju, – var b?t lietder?ga, lai inform?tu reorganiz?t?s sabiedr?bas kreditorus. Turkl?t Ung?rijas vald?ba nav izvirz?jusi nevienu attaisnojošu iemeslu, kas pamatotu, k?p?c š?da nor?de b?tu veicama tikai attiec?b? uz reorganiz?cij?m valsts iekšien?.

57

L?dz ar to atteikums Ung?rijas komercpre?istr? iek?aut nor?di par VALE Costruzioni k? "ties?bu priekštecī" neatbilst l?dzv?rt?bas principam.

Otrk?rt, run?jot par efektivit?tes principu, izskat?maj? liet? rodas jaut?jums par to, k?da noz?me uz??m?jai dal?bvalstij re?istr?cijas pieteikuma proced?r? ir j?pieš?ir izcelsmes dal?bvalsts izsniegtajiem dokumentiem. Pamatlietas kontekst? šis jaut?jums ir saist?ts ar p?rbaudi, kas j?veic Ung?rijas iest?d?m, vai VALE Costruzioni ir atteikusies no saiknes ar It?lijas ties?b?m atbilstoši p?d?j?s min?t?s paredz?tajiem nosac?jumiem, bet ir saglab?jusi savas juridisk?s personas statusu, kas t?d?j?di tai ?auj reorganiz?ties par atbilstoši Ung?rijas ties?b?m dibin?tu sabiedr?bu.

Lai gan š? p?rbaude noz?m? oblig?tu saikni starp re?istr?cijas proced?ru izcelsmes dal?bvalst? un re?istr?cijas proced?ru uz??m?j? dal?bvalst?, tom?r, nepast?vot Savien?bas ties?bu norm?m, re?istr?cijas proced?ru uz??m?j? dal?bvalst? reglament? p?d?j?s min?t?s ties?bas, kura t?d?j?di princip? ar? nosaka pier?d?jumus, k?di sabiedr?bai, kura v?las veikt reorganiz?ciju, j?sniedz un kuri apliecina, ka ir izpild?ti Savien?bas ties?b?m atbilstošie un izcelsmes dal?bvalsts šaj? zi?? pras?tie nosac?jumi.

Uz?emoš?s dal?bvalsts iest?žu prakse re?istr?cijas proced?r? visp?r?ji atteikties ?emt v?r? izcelsmes dal?bvalsts iest?žu izsniegtos dokumentus var?tu rad?t situ?ciju, kad sabiedr?ba, kas v?las veikt reorganiz?ciju, nesp?tu pier?d?t, ka t? patieš?m ir izpild?jusi izcelsmes dal?bvalsts pras?bas, t?d?j?di apdraudot uzs?kt?s [sabiedr?bas] p?rrobežu reorganiz?cijas ?stenošanu.

No t? izriet, ka uz?emoš?s dal?bvalsts iest?d?m atbilstoši efektivit?tes principam, veicot sabiedr?bas re?istr?cijas pieteikuma p?rbaudi, ir pien?kums pien?c?gi ?emt v?r? izcelsmes dal?bvalsts iest?žu izsniegtos dokumentus, kuri apliecina, ka š? sabiedr?ba patieš?m ir izpild?jusi [dal?bvalsts] paredz?tos nosac?jumus, ja vien šie nosac?jumi atbilst Savien?bas ties?b?m.

?emot v?r? iepriekš izkl?st?to, uz trešo un ceturto jaut?jumu ir j?atbild, ka LESD 49. un 54. pants sabiedr?bas p?rrobežu reorganiz?cijas kontekst? ir interpret?jami t?d?j?di, ka uz??m?jai dal?bvalstij ir ties?bas paredz?t atbilstoš?s valsts ties?bu normas š?dai darb?bai un t?tad piem?rot savas valsts ties?bu normas par iekš?j?m reorganiz?cij?m, kur?s reglament?ta sabiedr?bas dibin?šana un darb?ba, piem?ram, pras?bas attiec?b? uz bilances izstr?di un akt?vu inventariz?ciju. Tom?r l?dzv?rt?bas un efektivit?tes principi attiec?gi nepie?auj, ka uz?emoš? dal?bvalsts:

—

attiec?b? uz p?rrobežu reorganiz?cij?m atsak?s nor?d?t sabiedr?bu, kas v?las veikt reorganiz?ciju, k? “ties?bu priekštec?”, ja š?das nor?des par priekštec? sabiedr?bu iek?aušana komerce?istr? ir paredz?ta attiec?b? uz iekš?j?m reorganiz?cij?m, un

—

sabiedr?bas re?istr?cijas proced?r? atsak?s pien?c?gi ?emt v?r? izcelsmes dal?bvalsts iest?žu izsniegtos dokumentus.

Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1)

LESD 49. un 54. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj tādā valsts tiesisko regulējumu, kurā attiecībā uz atbilstoši valsts tiesību m dibinātā sabiedrībā m ir paredzēta iespēja veikt reorganizāciju, bet vispārīgi nav atļauts veikt atbilstoši citu dalībvalstu tiesību m dibinātu sabiedrību reorganizāciju par atbilstoši valsts tiesību m dibinātu sabiedrību, izveidojot pēdējo minēto sabiedrību;

2)

LESD 49. un 54. pants sabiedrības pārrobežu reorganizācijas kontekstā ir interpretējami tādējādi, ka uzņēmējai dalībvalstij ir tiesības paredzēt atbilstošs valsts tiesību normas šādi darbībā un tādā piemērot savas valsts tiesību normas par iekšējā reorganizāciju, kurās reglamentēta sabiedrības dibināšana un darbība, piemēram, prasības attiecībā uz bilances izstrādi un aktīvu inventarizāciju. Tomēr līdzvērtības un efektivitātes principi attiecīgi nepieļauj, ka uzņēmošā dalībvalsts:

—

attiecībā uz pārrobežu reorganizāciju m atsakās norādīt sabiedrību, kas vēlas veikt reorganizāciju, kā “tiesību priekštecī”, ja šādas norādes par priekštecī sabiedrību iekāušana komercēistrā ir paredzēta attiecībā uz iekšējā reorganizāciju m, un

—

sabiedrības reģistrācijas procedūrā atsakās pieņemt vērā izcelsmes dalībvalsts iestāžu izsniegtos dokumentus.

[Parakstī]

(*1) Tiesvedības valoda – ungāru.